

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Професор з науково-педагогічної роботи
доц. Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

“30” серпня 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Менеджмент туристичного підприємства

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
спеціальність	242 «Туризм»
освітня програма	«Туризм»
вид дисципліни	обов'язкова
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	

2021/ 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

від "27" серпня 2021 року, протокол № 1

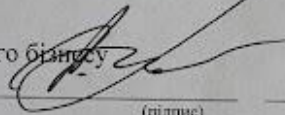
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства
Олена ЄВТУШЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол № 1 від "26" серпня 2021 року

Завідувач кафедри туристичного бізнесу
та країнознавства

Анатолій ПАРФІНЕНКО
(прізвище та ініціали)

(підпис)

Програму погоджено з гарантом (керівником проектної групи)
освітньої-професійної програми «ТУРИЗМ»

Гарант (керівник проектної групи) освітньої-професійної програми «ТУРИЗМ»

Анатолій ПАРФІНЕНКО
(прізвище та ініціали)

(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від "26" серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та
туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(прізвище та ініціали)

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Менеджмент туристичного підприємства» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» підготовки магістра за спеціальністю 242 - «Туризм»

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою дисципліни є формування комплексу знань у сфері управління туристичним підприємством з точки зору системного підходу: вивчення підприємства як соціально-економічної системи, основними параметрами якої є цільове призначення, правові та нормативні засади діяльності, ресурси, процеси і структура, розподіл праці та ролей, соціальні відносини, що формують її організаційну культуру і забезпечують синергійний ефект діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів спеціальності «Туризм» з питань: суті підприємства, взаємозв'язок його внутрішніх елементів та зовнішнього середовища; особливості менеджменту на різних етапах життєвого циклу підприємства; специфіка управління різновидами підприємств та їх об'єднань; соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності; ефективність управління підприємством; управління ризикозахищеністю підприємства, ознак та причин виникнення кризових ситуацій та ризику; стратегія розвитку організації та критеріїв її вибору; напрямки організаційного розвитку підприємства; створення та реєстрація підприємств різної організаційно-правової форми; організація основних видів управлінської діяльності; інтегральна оцінка факторів ризику та антикризового управління; аналіз ефективності управління та управлінського консультування. - формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності

ЗК 3. Уміння працювати в міжнародному та вітчизняному професійному середовищі

ЗК 5. Уміння спілкуватися з експертами інших сфер діяльності по актуальних проблемах розвитку туризму і рекреації

ЗК 7. Дух підприємництва, креативність, бажання досягти успіху і самореалізовуватися

ЗК 8. Здатність до time-менеджменту

ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК 10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

ЗК 11. Дослідницькі навички і вміння

ЗК 12. Уміння приймати обґрунтовані рішення та розв'язувати проблеми

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК 14. Здатність до соціальної та академічної мобільності в сфері туристичної діяльності

1.3. Кількість кредитів: 3

1.4. Загальна кількість годин: 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
20 год.	8 год.(2ауд., 6 дист.)
Практичні, семінарські заняття	
10 год.	
Самостійна робота	
60 год.	82 год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН8	Вільно володіти державною мовою і використовувати її в професійній діяльності
ПРН11	Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері та у сфері наукових досліджень у галузі туризму.
ПРН15	Розуміти основні положення, роль та значення стандартизації й сертифікації у забезпеченні ефективного функціонування туристичних підприємств та регулювання якості туристичних послуг.
ПРН16	Здатність здійснювати управління підприємством індустрії туризму та рекреації.
ПРН 20	Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та методів прогнозування.
ПРН 23	Ініціювати інноваційні комплексні проекти, проявляти лідерство під час їх реалізації.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Основні підсистем менеджменту організації

тема 2. Управлінські моделі

Тема 3. Основи антикризового управління

Тема 4. Управління ризикозахищеністю підприємства

Тема 5. Конкурентна політика організації

Тема 6. Ефективність управління організацією. Діагностика якості менеджменту організації

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОН'ЮНКТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ГАЛУЗЕВОГО РИНКУ												
Тема 1. Основні підсистем менеджменту організації	13	2	1			10	14	1				13
Тема 2. Управлінські моделі	16	4	2			10	15	1				14
Тема 3. Основи антикризового управління	16	4	2			10	15	2				13
Тема 4. Управління ризикозахисністю підприємства	16	4	2			10	15	2				14
Тема 5. Конкурентна політика організації	13	2	1			10	15	1				14
Тема 6. Ефективність управління організацією. Діагностика якості менеджменту організації	16	4	2			10	15	1				14
<i>Усього годин</i>	90	20	10			60	90	8				82

4. Темі семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні підсистем менеджменту організації	1
2	Тема 2. Управлінські моделі	2
3	Тема 3. Основи антикризового управління	2
4	Тема 4. Управління ризикозахисністю підприємства	2
5	Тема 5. Конкурентна політика організації	1
6	Тема 6. Ефективність управління організацією. Діагностика якості менеджменту організації	2
8	Разом	10

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна ф. н.	Заочна ф. н.
1	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Основні підсистем менеджменту організації»	10	13

2	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Управлінські моделі»	10	14
3	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Основи антикризового управління»	10	13
4	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Управління ризикозахищеністю підприємства»	10	14
5	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Конкурентна політика організації.»	10	14
6	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Ефективність управління організацією. Діагностика якості менеджменту організації»	10	14
9	Разом	60	82

6. Індивідуальні завдання

Планом не передбачено

7. Методи навчання

Методи навчання, як впорядковані способи взаємопов'язаної, целеспрямованої діяльності викладача та студентів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань, реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності. Прийоми навчання (конкретні дії викладача та студентів), спрямовані на реалізацію вимог методів. Засоби навчання – різноманітне навчальне обладнання, яке використовується у системі пізнавальної діяльності, зокрема, технічні засоби.

7.1. Словесні методи навчання:

- лекція;
- бесіда;
- розповідь;
- пояснення;

7.2. Наочні методи навчання:

- ілюстрація;
- демонстрація;

7.3. Практичні методи навчання:

- метод робіт з письмовими джерелами;
- метод робіт з аудіо/ відеоматеріалами;
- практичні заняття.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Менеджмент туристичного підприємства» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у форма усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення оцінки, при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння розділів (проміжний контроль) - на практичних та семінарських підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної семестрової роботи.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- розв'язування задач;

- виконання творчих завдань;
- виконання індивідуальної семестрової роботи.

Завданням контролю, який проводиться після вивчення розділів є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого модуля дисципліни. Розділ — це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навальної дисципліни. Кожен окремий розділ включає семінарські та практичні заняття, завдання для самостійної роботи, письмової контрольної роботи тощо. Оцінка, яка отримана студентом - це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених цим розділом.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занят. Сума балів, які студент **денної** форми навчання може набрати, дорівнює 60 (для студентів **заочної** форми навчання - 40).

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань студентів.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання

Доповнення виступу:

2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку в 3семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових/екзаменаційних завдань — 40 (для студентів денної форми навчання) та 60(для студентів заочної форми навчання)

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання – 10 балів

Творче питання – 15 балів

Тести – 15 балів (6 тестових завдань x 2,5 бали)

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму залікового завдання (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел під час складання заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **залік в тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Менеджмент туристичного підприємства», режим доступу: <https://>

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота						Разом	залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60	40	100
10	10	10	10	10	10			

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирьохрівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про внесення змін в Закон України «Про туризм» від 18 листопада 2003 р. № 1282 – IV.
2. Державна програма розвитку туризму на 2002-2010 роки. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 р. № 583.
3. Основні напрямки розвитку туризму в Україні до 2010 р. Схвалено Указом Президента України від 10 серпня 1999 р. № 973/99.

Основна література

1. Бондар-Підгурська О. В., Глебова А. О. Ділове адміністрування (корпоративне управління) : навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2015.– 448с.
2. Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом. 2-ге видання: Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2017. – 502 с.
3. Довгань Л.Є., Малик І.П., Мохонько Г.А., Шкробот М.В. Менеджмент організації. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 271 с.
URL:http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22243/1/%D0%9C%D0%9E_2017.pdf
4. Марущак С. М. Оцінка та управління підприємницькими ризиками : навч. посіб. / С. М. Марущак, Г. В. Єфімова, О. В. Пащенко. Херсон : Олдіплюс, 2014 296 с.
5. Менеджмент організацій: Підручник / За заг. ред. Л. І. Федулової. – К. : Либідь, 2014. – 448 с.
6. Хомяков В.І. Менеджмент підприємства. – 2-ге вид., Х76 перероб. і доп. – Київ : Кондор, 2018. – 434 с.
7. Менеджмент і маркетинг туризму: навч. Посібник [Афонченкова Т.М., Булюк О.В., Масенко Б.П., та ін.]; за ред. О.Є. Лугіна. – К.: Видавництво Ліра, 2012 – 364 с.
8. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: “Крок”, 2019. 368 с.
9. Теорія організації : підручник / Ю. В. Білявська, Н. В. Микитенко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 424 с. ISBN 978-966-629-971-3 DOI: <http://doi.org/10.31617/p.knute.2019-791>
10. Organizational Behavior: A Review of the Literature H. Randolph Bobbitt, Jr. and Orlando C. Behling The Journal of Higher Education [Vol. 52, No. 1 \(Jan. - Feb., 1981\)](#), pp. 29-44 (16 pages) Published By: Taylor & Francis, Ltd.
11. Piccarozzi, M.; Silvestri, C.; Morganti, P. COVID-19 in Management Studies: A Systematic Literature Review. Sustainability 2021, 13, 3791. <https://doi.org/10.3390/su13073791>
12. Schein E. H. Organizational culture and leadership. – San Fransisco, CA.: Jossey-Bass Inc., 2004. – 438 p. (The Jossey-Bass business & management series).

13. Circular Economy, Organizations, and Business Models: A Literature Review
[Renato Chaves](#) and [Emmanuel Raufflet](#) Published Online:29 Jul
2020<https://doi.org/10.5465/AMBPP.2020.17143abstract>
14. [Destination and enterprise management for a tourism future](#)
Larry Dwyer, Deborah Edwards, Nina Mistilis, Carolina Roman, Noel Scott
[Tourism Management](#) Pages 63-74

10. Посилання на інформаційні ресурси в інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.rada.gov.ua> – сервер Верховної Ради України;
2. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України;
3. <http://www.tourism.gov.ua> – сайт Державної туристичної адміністрації;
4. <http://www.restcon.ru> – сайт з питань ресторанного бізнесу;
5. <http://www.strani.ru> – сайт про міста та країни світу;
6. <http://worlds.ru/countries> – сайт про країни світу;
7. <http://travel.mail.ru> – сайт з інформацією про подорожі;
8. <http://www.top-hotels.ru> – сайт з інформацією про кращі готелі світу.

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<http://dist.karazin.ua/moodle/>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Менеджмент туристичного підприємства», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5086>